

Bernhard Baunsgaard: Hovedprincippet med lovforslaget, at man ikke ved manøvrer à la Glistrup skal kunne sikre sig ekstra fordele og slippe billigere i skat, er det radikale venstre enig med finansministeren i. Men der er en række ting, jeg gerne vil drøfte i udvalget, og det håber jeg vi får adgang til.

Ømann: Jeg vil gerne bidrage til den antiklimaks, hr. Jens Foged etablerede efter hr. Juul-Madsens store tale. Der er tale om at lappe et hul i loven. Der er tale om at fjerne en lapsus. Man kan i meget høj grad diskutere, hvilket bidrag det offentlige skal yde til private pensioner, men det bliver der senere lejlighed til i forbindelse med et forslag, vi har stillet. Men man kan i hvert fald ikke diskutere, at man skal undlade at give støtte til ordninger, som i høj grad kan misbruges.

Jeg vil gerne på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg kan takke for en meget velvillig modtagelse af dette lovforslag, og selv om hr. Juul-Madsen havde en række kritiske betragtninger, forstod jeg, at også de konservative tiltræder hovedtanken i det, nemlig at man skal ramme misbrugene. Men man har altså nogle indvendinger, og vi må jo i udvalget se på, om det er noget, der skal tages hensyn til.

Der er altså enighed om her ved denne første behandling, at vi skal ramme disse misbrug. Der har været en lang række artikler i dagspressen, som helt konkret har omtalt misbrug af betydelig størrelse, og det er da også sådan, at da vi behandlede den nye pensionsskattelov i sin tid, var i hvert fald nogle af os opmærksomme på, at der på dette område kunne ske misbrug, og ønskede, at der også på dette område blev gennemført en tillægsbeskatning. Jeg må sige til hr. Juul-Madsen, at han dog skal tænke på, at den tidligere regering selv gennemførte regler om en tillægsskat ved ophævelse i utide. Det, vi gør nu, er altså at tage et område ind, som simpelt hen i praksis har vist sig at have samme karakter som de områder, man i sin tid behandlede.

Jeg vil gerne understrege netop det utilsigtede. Ophævelsen i utide skal jo ikke kunne bruges for at omgå skattelovgivnin-

gen, og derfor er det ikke helt rimeligt at sammenligne med ØD-forslaget. Det er omgæelserne, der finder sted i skatteberigende hensigt, vi skal ramme. At man så altid kan diskutere, hvorvidt satserne skal have den ene eller den anden størrelse i de forskellige ordninger, er noget ganske andet. Jeg takker for modtagelsen.

Juul-Madsen: Det er rigtigt, at den tidligere regering for forsikringsordninger, som har en anden karakter end den, jeg her har nævnt, har indført begrebet tillægsskat. Jeg har heller ikke vendt mig imod, at der indføres en tillægsskat, hvor der er tale om det, vi kalder spekulation. Men jeg synes, at der må tages hensyn til, også i relation til ØD-forslaget, om det, man har tilsigtet, var en langvarig opsparing, hvor der så sker noget, der ændrer éns tilværelse, eller om man har tilsigtet en spekulation. Men jeg har nu forstået, at finansministeren ikke helt har afvist at drøfte disse ting positivt i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om kapitaltilførselsafgift.

(Lovforslaget (nr. 181) findes i tillæg A. sp. 4865, fremsættelsen i tidenden sp. 3260).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift.

(Lovforslaget (nr. 182) findes i tillæg A. sp. 4897, fremsættelsen i tidenden sp. 3260).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Preben Steen Nielsen: Disse to lovforslag indgår jo i hele EF-møllen. Der er for begge lovforslags vedkommende tale om en konsekvenslovgivning i kølvandet på afstemningsresultatet om dansk medlemskab af EF, og lovforslagene burde derfor ikke give anledning til nogen større polemik, selv om man må sige dette med en vis forsigtighed efter at have erfaret, hvad der i den senere tid har kunnet give anledning til debat.

Baggrunden for lovforslagene er den enkle, at vi som følge af et EF-rådsdirektiv fra 1969 er forpligtet til som medlemmer at gennemføre ændringer af de afgiftssystemer, vi har med hensyn til udenlandske kapitalinvesteringer i vort erhvervsliv. EF-traktaten forudsætter som bekendt fri bevægelighed på kapitalmarkedet, og det er derfor hensigten at sikre investeringer mellem EF-landene mod dobbeltafgifter og derudover forhindre, at et enkelt medlemsland gennem en særlig lav afgiftssats skaber konkurrenceforvriddning.

Denne målsætning kunne man selvfølgelig imødekomme ved at ophæve alle afgiftsformer ved kapitaltilførsler, men dette ville medføre et provenutab for EF-medlemslandene, således for Danmark et tab på omkring 50 mill. kr. årlig. Man er derfor i fællesmarkedet gået den vej at sige, at kapitaltilførselsafgift er den eneste tilladte afgiftsform, hvorved alle former for registrerings- og stempelafgifter bortfalder, herunder altså også den afgift, Danmark hidtil har opkrævet over stempelafgiftsloven. Til gengæld får vi en afgift på kapitaltilførsler på 2 pct. i en overgangsperiode og derefter en afgift på 1 pct. Det vil sige, at nettoprovenuet for den danske statskasse er uændret, indtil rådsdirektivet om sænkning af afgiften til 1 pct. er vedtaget.

I det gældende EF-direktiv fastslås det udtrykkeligt, hvilke kapitaltilførsler der skal svares afgift af, samt hvilke der kan, men ikke skal opkræves afgift for. Finansministeren har i sit lovforslag valgt alene at lade den danske lovgivning omfatte det tvungne område, hvilket socialdemokratiet kan tilslutte sig, da en udvidelse af afgiftsområdet vanskeliggør kontrolmulighederne og derfor udvider administrationsomkostningerne betydeligt.

Efter lovforslaget skal afgiften svares af kapitaltilførsler til selskaber, der har deres

egentlige ledelse placeret i Danmark eller har deres vedtægtsmæssige hjemsted inden for landets grænser, men den egentlige ledelse uden for EF-området. Herved sikres det, at beskatningsretten tilkommer den medlemsstat, hvori en EF-virksomhed har sin egentlige ledelse placeret.

Der kan være grund til under udvalgsarbejdet at se på nogle af detaljerne i lovforslagene, herunder hvordan ordningen skal administreres og kontrolleres.

Vi kan fra socialdemokratiets side tilslutte os finansministerens lovforslag. Vi er enige i, at der som en konsekvens af det økonomiske samarbejde inden for EF må sikres mulighed for, at erhvervslivet på lige vilkår kan konkurrere om den risikovillige kapital. I et land som Danmark, hvor investeringerne i vore produktive og eksporterende erhverv er for små, kan denne lovgivning formentlig kun blive til gavn.

Hans Toft: Da mit partis ordfører, hr. Hans Kjær, ikke kan være til stede, skal jeg fremsætte nogle få bemærkninger om de to lovforslag.

Begge er jo konsekvenser af vort medlemskab af De europæiske Fællesskaber, og man må vel sige, at de begge er eksempler på, at opnåelse af en fordel modsvares af en ulempe. Ulempen er, at det nye system er knap så forenklet som den indarbejdede stempelafgift. Fordelen er, at vi opnår en harmonisering, der sikrer ensartede vilkår for kapitalinvestering.

Den fulde harmonisering må dog vente noget på sig. Afgiften kan endnu sættes til mellem 1 og 2 pct., men skal senere samordnes til 1 pct. i alle landene. Regeringen har altså foretrukket at få de 2 pct. som sats, så længe det er muligt, hvilket svarer til den stempelafgift, vi samtidig ophæver. Derved udskydes samtidig et ellers uundgåeligt, mindre provenutab noget. Jeg skal afstå fra fristelsen til at foreslå satsen sat til den ene procent, som alligevel er endemålet, for med den udgiftspolitik, der karakteriserer den aktuelle økonomi, skal man være forsigtig med selv endog en beskeden finanspolitisk lempelse.

Jeg kan altså give det konservative folkepartis tilslutning til medvirken til begge lovforslags gennemførelse.

Jens Peter Jensen: På venstres vegne kan jeg anbefale begge lovforslag til vedtagelse.

I øvrigt mener jeg, at den særlige 2½ pct.s afgift på omsætning af fast ejendom bør afskaffes.

Bernhard Baunsgaard: Jeg kan vist nøjes med at sige, at jeg denne gang er fuldstændig enig med venstres ordfører.

Lütken: Som motto for disse lovforslag kunne man med rette sætte de kendte ord: hvorfor dog gøre det enkelt, når det kan gøres kompliceret?

Dette land har hidtil haft en udmærket stempellovgivning vedrørende aktier og andelsbeviser, der især er bemærkelsesværdig ved sin enkelthed. De, der efter stempelovgivningen har været afgiftspligtige, har uden videre været klar over det og har nemt kunnet beregne deres tilsvær, og de har selv indbetalt afgiften ved at købe stempelmærker. Nu går det ikke længere på dette område. Vor ordning har været for enkel og nem og ubureaukratisk. Ministerrådet i EF, der jo beskæftiger sig med mangt og meget af både stort og småt, har også haft tid til at tage sig af

„harmonisering af de enkelte medlemslandes indirekte afgifter i forbindelse med stiftelse af erhvervsdrivende person-sammenslutninger samt kapitaludvidelse i sådanne sammenslutninger, idet sådan harmonisering skønnes nødvendig for at lette kapitalens frie bevægelighed inden for det fælles marked,“

som det står i bemærkningerne til lovforslaget.

Vi ved alle, at det er et særdeles vigtigt og centralt område for EF, dette med kapitalens frie bevægelighed. Den foreslåede ordning, der bygger på det i juli 1969 af Ministerrådet udstedte direktiv, kræver, at vi ophæver stempelovens bestemmelser på det omhandlede område og i stedet indfører en kapitaltilførselsafgift; selv om den vel næppe vil indbringe de helt store beløb — der står i lovforslaget, at når den er på 2 pct., vil det give 25 mill. kr., men når harmoniseringen er endeligt gennemført, kan vi vel ikke vente meget mere end det halve — kræves det altså, dikteres det, at vi skal starte denne nydannelse på skatte- og afgiftsområdet og opbygge et byt bureaukra-

tisk apparat, som ganske vist meget optimistisk for mig at se er vurderet til mindst 4 og højst 8 heltidsansatte funktionærer. De nye bestemmelser udmærker sig nemlig ved, at de er vanskelige at forstå. De er det både i henseende til at finde ud af, om man er afgiftspligtig og falder ind under det område, hvor man skal betale efter loven, og i henseende til at beregne indbetalingen af afgifterne for de afgiftspligtige selv, og det skal ske ved hjælp af det tredje amtsskatteinspektorat for Københavns amt. Selskaberne må selvfølgelig også bruge personale af kontrollere, om de nu ikke kommer til at betale for meget eller for lidt, så det skal der også bruges folk til.

Lovforslaget har i øvrigt selvfølgelig bestemmelser om både klageadgang til finansministeriet og om sanktioner helt op til 2 års fængsel, og der skal såmænd nok også kræves noget mere personale både i centraladministrationen og andre steder.

Nu vel, vi må vel efterhånden prøve på at leve med den EF-dynamik, som især gør sig gældende på bureaukratiets område. Men hvad der sådan set nok kan være lidt vanskeligt, er, at selv om regeringen ustandselig udtaler sin store interesse for at nedsætte og spare på statsudgifterne — og her er det især personaleforbruget i det offentlige, der er i søgelyset — tvinges den gang på gang til at skulle foretage nye personalekrævende foranstaltninger på grund af vort medlemskab af EF. Der er snart ikke det ministerium eller styrelse, som ikke på en eller anden måde har måttet ansætte et væsentlig større personale, end de hidtil har haft. Det skal erkendes, at det for dette område foreløbig ser ud til at være relativt beskedent.

Hvad der er værre end den bureaukratiske side af sagen, er unægtelig den principielle, der har dikteret os denne lovgivning, nemlig at der af hensyn til kapitalens frie bevægelighed skal harmoniseres på skatte- og afgiftsområdet. Når Ministerrådet har fundet det nødvendigt, at der sker en harmonisering på dette område, således som det er foreskrevet ved det omtalte direktiv af 17. juli 1969, kan man have sine bange anelser om mangt og meget, som i den nationale lovgivning kan have langt større indflydelse på kapitalens frie bevægelighed inden for skatte- og afgiftsområdet — bare for at nævne noget: afskrivningsregler, sel-

[Lütken.]

skatsskattelovgivning osv. Når man altså kræver af hensyn til kapitalens frie bevægelighed, at disse småpenge skal der tages hensyn til, hvor meget mere vil man så ikke kræve, at der gribes ind og harmoniseres på områder, som på langt mere afgørende vis bestemmer, hvorledes kapitalen bevæger sig?

Vi har tidligere advaret, da der endnu var tid til det, men nu er vi altså endt i det, og dette er, som det er sagt, en konsekvenslovgivning. Men det er en konsekvenslovgivning, som vi meget vanskeligt eller rettere sagt umuligt kan medvirke til. Der er egentlig overhovedet kun én paragraf i lovforslaget om kapitaltilførselsafgift, som jeg synes er fornuftig og god, og det er, at loven ikke gælder for Færøerne. Disse udmærkede øer er jo begunstiget, foreløbig, ved ikke at være medlem af fællesmarkedet, og de har en hæderlig chance for at holde sig udenfor endnu. De første 3 år er de, så vidt jeg husker, sikret.

Men det, at man kan være enig i denne ene paragraf, er ikke tilstrækkeligt til, at man i øvrigt kan anbefale gennemførelsen af dette lovforslag.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg kan også her takke for god modtagelse af lovforslaget bortset fra det, der blev sagt her til sidst af ordføreren fra SF.

Jeg vil godt sige til hr. Lütken, at det, det drejer sig om her, er en forpligtelse, som forelå, allerede da Danmark tiltrådte fællesmarkedet.

Den er vi altså nødt til at opfylde.

Dernæst må det være rimeligt, at man sikrer sig, at der bliver de frie og ensartede vilkår, som er nødvendige inden for et sådant fælles område som her. Nu er det heller ikke mange penge, det drejer sig om. Om det så skulle betyde, at vi på hele skatteområdet blev forpligtet til på tilsvarende måde at sige, at alt skal være ens, vil jeg ikke alene sætte et stort spørgsmålstegn ved, men karakterisere som direkte forkert. Danmark har i vidt omfang bevægelsesfrihed, hvor det drejer sig om spørgsmålet om harmonisering. Der er i hvert fald én ting, vi skal være opmærksom på, nemlig at vi som medlemmer af Rådet får en afgørende indflydelse på, hvad man til sin tid vil gennem-

føre, fordi der, så vidt jeg har forstået det i hvert fald, ved ændring af skatter og afgifter skal være enstemmighed i Rådet.

Men det er naturligt, at man på visse områder, når man nu er medlem af EF, også må være med til en harmonisering, som man finder fornuftig, og det finder vi altså at der er tale om i dette tilfælde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om teatervirksomhed.

(Lovforslaget (nr. 167) findes i tillæg A. sp. 4325, fremsættelsen i tidenden sp. 2954).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lone Nielsen: Kulturministerens forslag om ændring af teaterloven er koncentreret om 3 vigtige punkter: for det første børneteater og opsøgende teater, for det andet landsdækkende abonnementsordning og for det tredje ændring af teaterrådets struktur. Ministeren kunne have gået hele vejen rundt, men har i stedet valgt at søge gennemført få, men væsentlige forbedringer på ovennævnte tre områder. Det kan vi i socialdemokratiet tilslutte os.

Teatret for børn og unge bliver i dette forslag prioriteret særdeles højt. Socialdemokratiet mener, at børneteatervirksomhederne har været meget, meget hårdt trængt, og vi er tilfredse med denne prioritering. Der er mange grunde til, at vi af hele hjertet kan tilslutte os, at ministeren har valgt at udvide støtten til børneteatervirksomheden så kraftigt, som tilfældet er. Jeg skal nævne enkelte. For det første fordi børneteaternes fulde huse viser os, at der er et enormt,